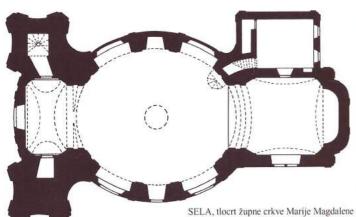
SELA 228

SELA, unutrašnjost župne crkve Marije Magdalene

Munggenasta iz bečkoga kruga. Lađa ima eliptičnu osnovu, a uz pravokutno je svetište sakristija. Glavno je pročelje arhitektonski raščlanjeno, sa strana su dva visoka zvonika. Iznad kupole izdiže se tornjić s lanternom. Unutrašnjost je ukrašena štukaturama. Crkva ima kasnobarokni glavni oltar tipa tabernakula sa zidnom slikom patrona, propovjedaonicu, ispovjedaonice, orgulje, djelo I. F. Janečeka (1777) s ukrasima na prospektu u stilu rokokoa, a u sakristiji ormar i lavabo od crna mramora. Od zlatarskih se predmeta ističu ranobarokni pacifikal i kalež, te rokoko relikvijar Marije Magdalene. — Crkva je građena u vrijeme župnika M. Šanteka, koji je istodobno dao podići i skladnu jednokatnu baroknu kuriju.

LIT.: D. Baričević, Pregled spomenika skulpture i drvorezbarstva 17. i 18. stoljeća s područja kotara Sisak, Ljetopis JAZU, 1968, 72. — D. Cvitanović, Župna crkva sv. Marije Magdalene i župna kurija u Selima kod Siska, Peristil, 1967—68, 10—11. — Horvat—Matej-čić—Prijatelj, Barok. — D. Cvitanović, Sakralna arhitektura baroknog razdoblja, I, Zagreb 1985. — J. Međer, Orgulje u Hrvatskoj, Zagreb 1992. — A. Ht.

SELB, August, njem. slikar i litograf (München, 9. II. 1812 — 1. XI. 1859). Zajedno sa slikarom Augustom Antunom Tischbeinom (Rostock, 9. X. 1805 — Trst, prije 1867) izdao u Trstu 1842. zbirku litografija *Memorie di un viaggio pittorico nel Litorale austriaco* (novo izdanje, Trst 1979). Na 44 lista prikazani su na realističan način motivi s puta po Istri i otocima Krku, Cresu

i Lošinju (slikovite vedute, arhit. spomenici, ljudi u narodnim nošnjama). Tekst s pov. podacima uz litografije napisao je Pietro Kandler. Iv. Mat.

SELCA, naselje na *I* strani otoka Brača; osn. na prijelazu XVII/XVIII. st. U neposrednoj blizini, na brdu Humu, nalaze se tragovi prapov. gradine i gomile. Na Glavici poviše naselja predromanička je crkva Sv. Nikole iz XI/XII. st. s bačvastim svodom i kupolom iznad središnjega traveja. U novoj župnoj crkvi nalazi se Kristov kip (I. Meštrović), a u perivoju poprsje L. N. Tolstoja (rad češ. kipara Jaroslava Barde, 1913), te brončano poprsje S. Radića (A. Augustinčić).

LIT.: D. Vrsalović, D. Domančić i K. Prijatelj, Kulturni spomenici otoka Brača, Brački zbornik, IV, 1960. — D. Domančić, Graditeljstvo ranog srednjeg vijeka na Braču, u knjizi: Brač u ranom srednjem vijeku, Povlja 1984. N. B. B.

SELCE, naselje i luka u Vinodolskom primorju. U prapovijesti je tu bila luka liburnijske gradine na brežuljku uz cestu za Bribir. Rimljani na obali uz izvor vode grade postaju; na lok. Podmirišća otkriveni su nalazi rim. arhitekture s vodospremom iz II. st. Na lok. Kloštar nalazio se ranokršć. arhitektonski sklop. - S. se prvi put spominje 1366. u sastavu bribirske župe, s crkvicom Sv. Katarine iz 1498. Djelomice seosko naselje organizirano je duž uske ulice Dvorac, koja je dobila ime po vlastelinskoj kući. Uz obalu su bila skladišta za sol i vino te carinarnica (Harmica). U XVIII. st. S. je najvažnija luka Vinodola. Pomorske vlasti grade 1796. vodospremu na kojoj je memorijalni natpis. Nedaleko od starije crkve iz XVIII. st. (čije je svetište pretvoreno u kapelu Sv. Josipa) sagrađena je 1886. u stilu visokoga historicizma župna crkva Sv. Katarine (projekt J. Stanisavljević). Glavni oltar izvode kipar P. Rizzi i slikar G. Fumi iz Rijeke, a bočne oltare ljubljanski graditelj oltara A. Getzel; svetište je oslikao F. Ludwig. - Od poč. XX. st. u Selcu se gradi više hotela, pansiona i vila u oblicima historicizma i secesije (vile »Šalda«, 1910; »Odion«, 1910, srušena 1941; »Dražica«, 1911, rekonstruirana 1968. u hotel »Jadranka«; »Alta«, 1925. i »Hrvatska«, 1922). Hotel »Rokan« iz 1911, preimenovan 1945. u »Slaven«, 1962 – 71. dobiva moderne depandanse, a na mjestu srušenoga pansiona »Selce« podignut je 1986. hotel s istim imenom po projektu D. Turata. U starome mlinu za masline na obali otvorena je 1950. galerija »Toč« slikara H. Kujundžića. »Dom prosvjete«, građen 1933 (projekt J.